

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

בחוקותי

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ז

(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לעילוי נשמת

הרבנית מרת אסתר זיסל בת ר' שלום יעקב ע"ה בוקיעט

אשת הרה"ג הרה"ח התמים

הרב חיים מאיר ב"ר אברהם שמואל ע"ה בוקיעט

נלב"ע ש"ק פ' ויקרא, ר"ח ניסן ה'תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י

אנ"ש דלאס-אנדזשעלעס, קאליפארניא שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

בחוקותי

ונוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד בני"י מסביבתו, אנשים נשים וטף, באופן דוֹהעמידו תלמידים הרבה"⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, שלאחר שישנו כבר ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'" – שאז "בחזקת שהוא משיח" – שכבר יהי' מיד "משיח בודאי", עי"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו".

א. „ואולך אתכם קוממיות“

על הפסוק "ואולך אתכם קוממיות"¹ נאמר בגמרא²: "רבי מאיר אומר: מאתים אמה, כשתי קומות של אדם הראשון³. רבי יהודה אומר: מאה אמה, כנגד היכל וכתליו, שנאמר^{3*} אשר בנינו כנטיעים מגודלים בנעוריהם, בנותינו כזויות מחוטבות תבנית היכל".

בפשטות נראה, שדברי רבי מאיר "מאתים אמה כשתי קומות..." מבוססים על המלה "קוממיות", שהיא בלשון רבים (באות ו'⁴). ואילו דברי רבי יהודה "מאה אמה" אינם מבוססים על המלה "קוממיות", שהרי היא מצביעה על שתי קומות, אלא על הפסוק "אשר בנינו... תבנית היכל", ומכך הוא לומד, ש"קוממיות" היא רק קומה אחת (של אדם הראשון⁵), כאילו נאמר "קוממית", בלי ו'.

ולפני ההוכחה "שנאמר..." מקדים רבי יהודה ואומר "כנגד היכל וכתליו", כי ההיכל עצמו, ללא הכתלים, היה פחות ממאה אמה, ולכן הוא מוסיף "כנגד היכל וכתליו", שבמלים "תבנית היכל" הכוונה היא להיכל כולו, עם הכתלים, שאורכו ביחד מאה אמה⁶. אך לפי זה אין מובן:

(א) כיון שרבי יהודה חולק על רבי מאיר לגבי פירוש המלה "קוממיות", וסובר שמשמעותה "קומה אחת" ולא "שתי קומות", היה עליו לציין בראש ובראשונה, מיד לאחר המלים "מאה אמה", את חידושו בפירוש "כקומה אחת של אדם הראשון"⁷, ורק לאחר מכן להביא את ההוכחה מן הפסוק "אשר

אשר "מיד .. ה' עלי (דוד) השכיל" (דהיי"א כח, יט)*. ולכן מסתבר, שגם ר"י מפרש ש"קוממיות" היא קומת אדה"ר, ומהכתוב "תבנית היכל" מוכיח הוא רק ש"קוממיות" היא קומה אחת של אדה"ר. (ב) מפשטות לשון הגמרא "ואולך אתכם קוממיות ר"מ אומר כו' רי"א מאה אמה" משמע ש"רי"א מאה אמה" הוא פירוש ב"ואולך אתכם קוממיות". (ג) בתו"כ מפורש ר' יהודה אומר מאה אמה כאדה"ר". (ד) ראה רש"י (סנה' שם) בפירושו הראשון. (ה) ככתבו"כ שם (נעתק בהערה 5).

(1) פרשתנו כו, יג.

(2) ב"ב עה, א. סנה' ק, א.

(3) וצ"ע מב"ב נח, א: כמדת ההיצוגה כך מדת הפנימית. ועד"ז ממס' סופרים בסופה: א"א שהי' גבוה קומתו כנגד

שבעים וארבעה אנשים. וצריך חיפוש בס'.

(3*) תהלים קמד, יב.

(4) תדא"ג מהרש"א לב"ב שם. וברשב"ם שם: שני ממי"ן

דרש.

(5) אבל אין לומר שלר"י אין הכתוב "ואולך אתכם קוממיות" מדבר בנוגע שיעור הגובה דלעתיד [ופי' "קוממיות" הוא "בקומה זקופה" (כבתיב"ע ופרש"י), וכיו"ב] – כי (א) מהכתוב "אשר בנינו גו' תבנית היכל" עצמו לא ישנה הוכחה ל"מאה אמה", שהרי אפשר שכוונת

הכתוב היא לגובה היכל הראשון (ראה מ"א ו, ב. שם ו, כ. דה"ב ג, ד) ואדרבא – בפשטות – היכל הנאמר בתהלים ע"י דוד הוא דמקדש א' – היכל הנבנה ע"פ "התבנית"

(* לתרץ הפי' שהוא כהיכל דביהמ"ק השני. י"ל: קרא דבי' עסקינן "אשר בנינו גו'" מדבר בלעת"ל ולכן סימונו "כתבנית היכל" – פי' ג"כ היכל דבית הג'. והנה גבוה דהיכל זה לא נתפרש בקראי דייחזקאל "כי לא מצינו בכל המקראות הללו מדה מפורש על הגובה כ"א כו" (בי' מהגר"א ליחזקאל מ. יד). ולכן מסתבר לומר שיהי' כמבואר במס' מדות, ש"התועלת שיש (בסיפור שבה במדות ביהמ"ק השני) . . . כי כשיבנה ב"ב יש לשמור ולעשות התכנית ההוא" (פיה"מ לרמב"ם בהקדמתו. בבי' סדר המסכתות. וראה ג"כ תויו"ט פתיחה למס' מדות. וכ"מ גם דעת רש"י מה שהעתיק בפי' יחזקאל מא. יג) גם התיבות "ברוש ק" אף שאין מדובר עד"ז בכתוב שם. וראה פרש"י שם מא. ח. רד"ק שם. מלבי"ם שם ור"ס מב.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

גם – „לצחצח הכפתורים“, וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני ישראל שיראו שהגאולה האמיתית והשלימה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לוי ושוור הבר' וכו' וכו'.

מזה מובן . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחר ששכר סיימו הכל (כנ"ל), ישנה הבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי' „(תזכור יום צאתך ממצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח“³,

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין „כל ימי חיך“ ו„ימות המשיח“ (כמו שהי' אצל בני בכל הדורות שלפני דורנו זה), אלא „כל ימי חיך“ דכאו"א מישראל, חיו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) „ימות המשיח“ בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אם זה מצב דלילה, „הבאים מצרימה“), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים רגע ראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומ„ימי חיך“ בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אם הוא כבר למעלה משבעים שנה וכיו"ב), עובר כאו"א מישראל מיד – בתכלית השלימות, „ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין“⁴, בהמשך ד„כל ימי חיך“ בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה היא, שהעבודה דבני עתה צריכה להיות „להביא לימות המשיח“, גלות כבר תיכף בפועל איך שהמצב ד„הבאים מצרימה“ בגלות הוא באמת מצב ד„גאולת ישראל“, עי"ז שמתכווננים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד„ימות המשיח“.

כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמתחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

לקוטי

בנינו... תבנית היכל". מדוע הוא מתחיל ואומר "כנגד היכל וכתליו שנאמר..." ויותר מכך: הוא אינו מזכיר כלל את פירושו למלה "קוממיות"?

(ב) מכך ש(א) רבי יהודה אומר את המלים "כנגד היכל וכתליו" לפני ציטוט הפסוק "תבנית היכל", ו(ב) מהביטוי "כנגד היכל..." מובן, שאין זה רק הסבר ל"תבנית היכל", שגם הכתלים נכללים בכך, אלא זוהי טיבה לכך שקומת האדם תהיה מאה אמה.

אין מובן: המחלוקת בין רבי מאיר לבין רבי יהודה היא רק לגבי מספר הקומות שבמשמעות המלה "קוממיות", קומה אחת או שתיים, אך גם לפי דעת רבי יהודה אין הכוונה במלה "קוממיות" לקומת ההיכל⁸, אלא לקומת אדם הראשון, ואם כך, מדוע הוא אומר "כנגד היכל וכתליו", ולא "כקומת אדם הראשון"?

(ג) אותה שאלה מתעוררת גם לגבי הפסוק "אשר בנינו... תבנית היכל": מדוע משווה דוד המלך בתהלים את הקומה דלעיתיד ל"תבנית היכל", כאשר התורה משווה זאת לקומת אדם הראשון?

(ד) וכן לפי ההגיון: כשמחפשים דוגמא לדימוי הגובה של "בנינו" ו"בנותינו" לעתיד לבוא, הרי, לכאורה, מתאים ביותר להשוותה לקומה של אדם, ובמיוחד – של אדם הראשון, שממנו יצאו כל בני האדם. ומדוע אפוא ההשוואה בפסוק זה היא ל"תבנית היכל", ולא ל"קומת אדם הראשון"?

(ה) לגבי הבסיס לדעתו של רבי מאיר, המפרש "כשתי קומות של אדם הראשון",

(8) שהרי, לפי פ' הראשון ברש"י סנה' שם הוא אורך ההיכל. וגם לפי הפי' ("לישנא אחרינא" ברש"י שם. רש"י"ם לב"ב שם) דקאי ארום בית שני – מסתבר לומר ש"קוממיות" קאי אקומה סתם, היינו קומת אדם (בגדודי – אדה"ד) (ראה לעיל הערה 5).

שיחות בחוקותי

למרות שהמלה "קוממיות", בלשון רבים, מצביעה רק "שתי קומות", אך אינה מבהירה לאלו קומות הכוונה – מבאר המהרש"א⁹, שזהו דבר פשוט, שאינו טעון הוכחה, כי "הבריאה דאדם לעתיד ודאי לא תגרע מהבריאה דאדם הראשון שבעולם הזה".

ולפי זה אין מובן לדעת רבי יהודה: לשם מה יש צורך בפסוק, כאשר הדברים מובנים בהגיון¹⁰? מהו החידוש בפסוקים "ואולך אתכם קוממיות" ו"אשר בנינו... תבנית היכל", כאשר באופן הגיוני כבר מובן שבדאי לא תהא קומת האדם לעתיד קטנה ממאה אמה¹¹?

ב. "והתהלכתי" – אור ישר ואור חוזר

כדי להבין כל זאת יש להקדים ולבאר את הנאמר בתורת החסידות¹² על הפסוק "והתהלכתי בתוכם..."¹³, שבמלה "והתהלכתי", הרומזת לשתי הליכות, הכוונה היא לשני סוגים של הילוך: מלמעלה

(9) ב"ב שם.
(10) כתובות כב, א. וראה תוד"ה איבעית (שבועות כב, סע"ב) בסופו. ואכ"מ.
(11) במהרש"א שם מביא מילקוט (ולהעיר, שכ"ה גם בתו"כ) "אין לי אלא אנשים נשים מנין ת"ל בנותינו גו' תבנית היכל". ומפרש במהרש"א שם: "דלאנשים שיהיו ק' אמה לא אצטרך לי קרא" אבל [נוסף לזה שבש"ס דילן הוא כפפנים, גם לפי הילקוט ותו"כ הנ"ל] עדיין אינו מתורץ: הרי בכתוב "ואולך אתכם קוממיות" מדבר בעיקרו בנוגע לאנשים* (אלא – שגם בנוגע לנשים), ומהו החידוש בזה שיהיו ק' אמה?
(12) ד"ה והתהלכתי בתוכם תשי"א. וראה לקו"ת ראה כו, א. אוה"ת פרשתנו (כרך ב) ד"ה הנ"ל (ושם ע' תרנג וע' תערב) – ביאור מחלוקת ר"מ ור"י באו"א.
(13) פרשתנו כו, יב.

(* שהם הרודפים את האויבים והעוסקים בגרנות להוציא ישן וגו' – המדובר לפני "ואולך אתכם".

למטה – אור ישר, והילוך מלמטה למעלה – אור חוזר.

שני אופנים אלו של הילוך מתבצעים על ידי עבודת הצדיקים ועבודת בעלי התשובה: על ידי עבודת הצדיקים נמשכת ו"יורדת" אלקות מלמעלה למטה, ועל ידי עבודת התשובה נעשית העלאה מלמטה למעלה.

וכיון שלכל אחד מסוגים אלו יש מעלה לעומת האחר¹⁴ – לגבי ענין ה"גילויים" אור ישר נעלה יותר, ואילו ב"אור חוזר" יש מעלה, שדוקא באמצעותו מגיעים לעצמותו ית' – לכן מודגש בפסוק "והתהלכתי בתוככם", שלעתיד לבוא תהיינה שתי המעלות.

ג. שני אופנים באיחוד הניגודים

הדרגה הנעלית של "והתהלכתי", הכוללת את שתי המעלות – מעלת האור ישר ומעלת האור חוזר – אפשרית בשני אופנים: דרך אחת היא, שאיחוד שתי המעלות הוא אצל אותו אדם

– ואף אופן זה הוא מעלה גדולה ביותר, ולכן זהו אחד החידושים שלעתיד לבוא. שהרי, "אור ישר" ו"אור חוזר" הם שני הפכים, ולכן לא ייתכן עתה שאותו אדם יהיה חוזר בכל¹⁵ כוחות נפשו בשני ניגודים אלו.

והדרך השניה היא, ששתי המעלות, של "אור ישר" ושל "אור חוזר", תתאחדנה באותה תנועה עצמה, ולא רק אצל אותו אדם: הברורים של "אור חוזר" עצמם יהיו באופן של גילוי בדרך אור ישר¹⁶.

ד. המחלוקת כרוכה באופן חיבור שני סוגי העבודה

זוהי המחלוקת בין רבי מאיר לבין רבי יהודה, אם ישראל יהיו או בגובה "מאתים אמה" או "מאה אמה":

שניהם סוברים, שכל עשר כוחות הנפש (וכל כוח בשלמותו כלול מכל עשרת הכוחות, זוהי משמעות המספר "מאה"), יהיו חדורים הן בעבודת הצדיקים והן בעבודת התשובה, כמשמעות הפשוטה של "קוממיות", בלשון רבי, המצביעה על שתי קומות (גם לדעת רבי יהודה, כפי שיוסבר להלן).

המחלוקת ביניהם היא רק לגבי אופן חיבור שני סוגי העבודה – האם שני סוגי העבודה יהיו בשני ענינים שונים, או שיתאחדו לחלוטין:

רבי מאיר סובר, שהם יהיו בשני ענינים שונים. ולכן, לדעתו, האדם – ואף גופו הגשמי – יהיה "מאתים אמה, כשתי קומות...". שהאור הישר והאור החוזר יהיו באמות נפרדות: מאה אמה אור ישר, ומאה אמה אור חוזר.

ואילו רבי יהודה סובר, ששני ענינים אלו ייתאחדו לגמרי, ושתי הקומות תהיינה באותן מאה אמות¹⁷.

ה. "כנגד היכל וכתליו" – מעל לדרגת "אדם"

לפי זה מובנים גם דברי רבי יהודה "כנגד היכל וכתליו", ומדוע הוא אומר זאת מיד לאחר המלים "מאה אמה", לפני "שנאמר..."

(ראה ד"ח כא, ב"ג, צא, א. קונטרס העבודה ספ"ה ובכ"מ).

(17) ועפ"ז יומתק מ"ש בבעה"ט כאן ב' תגין על הקוף שעתידין להיות קומתן מאה אמה – כי ב' ענינים בהקוף, ב"המאה אמה".

חיים נצחיים וואס וועט דעמולט זיין.

ובנוגע לפועל מיינט עס, אז די עבודה פון אידן איצטער דארף זיין „להביא לימות המשיח“, צו שוין גלייך מגלה זיין בפועל ווי דער מצב פון „הבאים מצרימה“ אין גלות איז באמת א מצב פון „גאולת ישראל“, דורך דעם וואס מ'גרייט זיך אליין און מ'גרייט צו אנדערע צו דעם מצב פון „ימות המשיח“.

כולל ובמיוחד – בקשר מיט דעם יום ההילולא פון דעם רמב"ם – דורך מחזק זיין און מוסיף זיין אין לימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – אין ספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, אין די לעצטע צוויי פרקים פון הלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

און נוסף צו דעם אייגענעם לימוד בזה, זאל מען זען אויך משפיע זיין אויף אנדערע אידן ארום זיך, אנשים נשים וטף, באופן פון „והעמידו תלמידים הרבה“⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, אז דורך דער עצם החלטה בדבר זאל מען תיכף ומיד באקומען דעם שכר, דער קיום בפועל פון דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, אז לאחרי וואס מ'האט שוין דעם „מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'“ – וואס ער איז „בחזקת שהוא משיח“ – זאל ער שוין גלייך ווערן „משיח בודאי“, דורך דעם וואס „עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו“.

(משיחות ש"פ שמות, כ"א טבת תשנ"ב)

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר „כלו כל הקיצין“¹, כבר עשו בני"ו תשובה, וסיימו הכל, כולל

(5) כ"ה הכותרת בדפוס ויניצאה רפד. שי.

(6) אבות פ"א מ"א.

(7) הלי' מלכים ספי"א.

ג.ח.

מ'האָט שוין גערעדט מערערע מאָל דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אַז נוסף אויף דעם וואָס ס'איז שוין „כלו כל הקיצין“¹, האָבן אידן שוין תשובה געטאָן, און מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט, כולל אויך – „צופוצן די קנעפלעך“, און מ'דאַרף נאָר האָבן אַז דער אויבערשטער זאָל אויפגעפּענען די אויגן פון אידן זיי זאָלן זען ווי ס'איז שוין דאָ די גאולה האמיתית והשלימה, און מ'זיצט שוין באַ דעם שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק . . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי וואָס מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט (כנ"ל), האָט מען די הבטחה גמורה אין תורה, אַז עס וועט זיכער זיין „(תזכור את יום צאתך מארץ מצרים) כל ימי חיך . . . להביא לימות המשיח“³,

ובפשטות – אַז מ'דאַרף ניט אַנקומען צו אַ הפסק ח"ו צווישן „כל ימי חיך“ און „ימות המשיח“ (ווי דאָס איז געווען באַ אידן בכל הדורות שלפני דורנו זה), נאָר „כל ימי חיך“ פון יעדער איד, זיינע חיים גשמיים אַלס נשמה בגוף, זיינען כולל בפשטות (אויך) „ימות המשיח“ בלי הפסק, וואָרום די גאולה קומט תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אויב דאָס איז אַ מצב פון לילה, „הבאים מצרימה“), אַזוי אַז דער רגע האחרון פון גלות און די נקודה אחרונה פון גלות ווערט דער רגע ראשון און נקודה ראשונה פון גאולה,

און פון „ימי חיך“ בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אויב ער איז שוין עלטער פון שבעים שנה וכיו"ב), גייט יעדער איד גלייך איבער – בתכלית השלימות, „ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין“⁴, אין דעם המשך פון „כל ימי חיך“ בימות המשיח, און

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) ראה ב"ב עד, ב ואילך. פסחים ק"ט, ב. ועוד.

(3) ברכות יב, ב.

(4) ויק"ר פל"ב, ה. וש"נ.

לקוטי

– כי בכך הוא מבאר את שיטתו, ששתי הקומות תהיינה באותן מאה אמות:

“אדם”, ואפילו אדם הראשון, הוא מהות של הגדרה וסדר, הבנוי מדרגות שונות¹⁸. אפילו האדם לעתיד לבוא, שיהיה נעלה אף מאדם הראשון, עד כדי כך שהוא יהיה “כשתי קומות של אדם הראשון”, ותהיינה בו שתי המעלות, של “אור ישר” ושל “אור חוזר”, בכל זאת, מפני היותו “אדם” בעל “צורה”, הרי שתי הקומות הן שני ענינים שונים.

ואם כך, כיצד ייתכן ששתי הקומות תהיינה, לדעת רבי יהודה, ענין אחד – מאה אמה? על כך הוא אומר “כנגד היכל וכתליו” – משום שאו תהיה אצל היהודי דרגה שהיתה ב”היכל וכתליו”, הנעלית מדרגת “אדם”.

ולפי זה מובן גם מדוע משווים בתהילים את מאה האמה שיהיו בעתיד ל”תבנית היכל”, למרות שבתורה נאמר “ואולך אתכם קוממיות”, שמשמעותה קומת אדם הראשון – כי הפסוק “ואולך אתכם קוממיות” מציין, שתהיינה אצל כל יהודי שתי קומות (ברוחניות, ואין מדובר בגשמיות), והפסוק “אשר בנינו... מחוטבות תבנית היכל” מוסיף ומחדש, ששתי הקומות תהיינה באותן מאה אמות – וענין זה קשור ל”תבנית היכל”, שבבית המקדש היו האור הישר והאור החוזר ביחד, כפי שיוסבר להלן.

ו. איחוד שני הכיוונים בבית המקדש

בבית המקדש היו באופן כללי שני ענינים: “ועשו לי מקדש” – עבודה מלמטה, ו”ושכנתי בתוכם” – השפעה מלמעלה. שני אלו היו מאוחדים, כפי שראו בגלוי, בכך ש”מקום¹⁹

(18) המשך וככה תרל"ז פ"כ (ובכ"מ).

(19) מגילה י, ב. וש"נ.

בחוקותי

שיחות

(מדת) הארון אינו מן המדה²⁰: העבודה מלמטה עצמה, “ועשו לי מקדש”, היתה באופן של “ושכנתי בתוכם”, השראה מלמעלה. ומצד דרגת ה”מקדש” שישנה “בתוך כל אחד ואחד מישראל”²¹, תהיינה גם אצל ישראל שתי קומות אלו בתנועה אחת – מאה אמה.

ולכן מדגיש רבי יהודה “כנגד היכל וכתליו” – כי ענין זה, שההמשכה מלמעלה וההעלאה מלמטה היו מאוחדות בבית המקדש, מתבטא ב”היכל וכתליו”: כתלי ההיכל נועדו להפריד ולהבדיל בין דבר אחד למשנהו, והם עצמם היו חלק מה”היכל” שמהותו אחדות.

ז. הדעות בהתאם למהות אומרן

לפי כל האמור לעיל אפשר לבאר את הקשר של שתי השיטות – “מאתים אמה” ו”מאה אמה” – אל רבי מאיר ואל רבי יהודה: הענין של “מאה אמה”, ששתי התנועות – המשכה מלמעלה (אור) והעלאה מלמטה (כלי) – הן דבר אחד – אפשרי רק מצד עצמותו ית': אמנם, גם בדרגת “אור” יש שלמות של בלי

(20) שהרי הארון והמקדש בכלל עם היות שנעשה מצד המטה – “ועשו גו", מ"מ ה' (לא רק מקום מוכשר להשראת השכינה, כ"א) כלי ל"ושכנתי" (ראה בארוכה ד"ה פדה בשלום תרפ"ו. ושם, שבמקום המקדש "היש עצמו הוא שם הוי").

ולהעיר מרמב"ן ר"פ תרומה [וראה לקו"ש ח"ד ע' 1346 הערה 24, שגם הרמב"ם אינו חולק עליו בה] “עיקר החפץ במשכן (ומקדש) הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון” – וזה ש”מקום הארון אינו מן המדה” הוא [זא שבמקום הארון נתגלה בח' שלמעלה מהמקום (שחזן ממנו, ורק שהשראת בחינה זו היתה במקום הארון), כי אם ש”גם בח' הגבול ומדה דארון (גופא) ה' בבחינת בל"ג” (אמ"ב פתח השער פ"ז ג, ב). עיי"ש].

(21) נסמן בלקו"ש [המתורגם] ח"ג ע' 160.

הוספה בשורת הגאולה

נ.ז.

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות והוא הוא דור הראשון של הגאולה – כהודעת והכרזת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יוסף שבדורנו (ע"ש יוסף הראשון שהודיע והכריז שאלקים פקד יפקוד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב¹), שכבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו, וכבר כלו כל הקיצין וכבר עשו תשובה, וכבר נסתיימו כל ההכנות ובאופן דההכנה רבתי², והכל מוכן לסעודה² דלעתיד לבוא, לויתן ושור הבר³ ויין המשומר⁴.

(משיחות עשרה בטבת (יהפך לשמחה), וש"פ ויחי, י"ד טבת תשנ"ב)

- 1) פרשתנו נ, כד.
- 2) ע"פ ל' חז"ל – אבות פ"ג מט"ז. סנהדרין לה, א ובפרש"י.
- 3) ראה ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג.
- 4) ברכות לד, ב. וש"נ.

שיחות

בחוקותי

לקוטי

אור²⁵, וכיון שמצד דרגת "אור" ההמשכה וההעלאה הם שני ענינים שונים, לכן הוא סובר שמדובר בשתי קומות נפרדות – "מאתים אמה". ואילו מהותו של רבי יהודה היא מלשון הודאה²⁶, וכיון שעל ידי הודאה מגיעים לעצמות²⁷, לכן²⁸ הוא סובר שמדובר בענין אחד – "מאה אמה".

(משיחת ש"פ בהו"ב תשכ"ד)

גבול (אור) ושלמות של גבול (כלי)²², אך ה"גבול" וה"כלי" הם שני קוים שונים. רק מצד עצמות, שאין לגביה הגבלות כלל – "שלילת הגבול ושלילת הכלי" גבול²³, שני ענינים אלו הם אחד²⁴.

ומשום כך סובר רבי מאיר "מאתים אמה", ואילו רבי יהודה סובר "מאה אמה":

מהותו של רבי מאיר, כלשון שמו, היא

(25) ראה עירובין יג, ב.

(26) ראה המשך וככה הנ"ל פ"פ.

(27) ראה סדור שער הל"ג בעומר (שו, ב).

(28) ויש לומר, שזהו גם הטעם למה שהענין ד"מאה

אמה" נרמז בתהלים דוקא (ראה לעיל סעיף ה') – כי השיחות ותשבחות דתהלים, הוא כענין ההודאה.

(22) כדאיא בעבוה"ק (שער א' פ"ח) אור א"ס כשם שיש לו כח בבל"ג כך יש לו כח בגבול .. והגבול הנמצא ממנו תחלה הוא הכלים.

(23) המשך תרס"ז ריש ע' קסח. ובכ"מ.

(24) ראה עד"ז גם לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 108 הערה 35.

לזכות

כ"ק אדונו מורנו זרבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ה)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדונו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד